گزارش

نشست اقتضائات و ظرفیت‌های سنجش تأثیر سیاست‌ها و طرح‌های دولتی در وزارت تعاون برگزار شد:

سنجش تأثیر در ایران: فراتر از شکست‌های قبلی

نخبگان حوزه سنجش تأثیر، دیروز (یکشنبه ۶ مهر)، در وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی دور هم جمع شدند. میزبان این جلسه محمدامین صمیمی، مشاور اجتماعی و نوآوری وزیر بود. محمد فاضلی (جامعه‌شناس و نویسنده کتاب ارزیابی تأثیر اجتماعی)، ابوتراب طالبی (دبیر کمیسیون فرهنگی و اجتماعی هیئت دولت)، سلیمان پاک‌سرشت (مدیرعامل مؤسسه عالی پژوهش تأمین اجتماعی) و پویا علاءالدینی (عضو هیئت‌علمی دانشگاه تهران و همکار پروژه‌های ارزشیابی بین‌المللی) متخصصان حاضر در این نشست بودند. پیام افشاردوست (دبیر نشست) در مقدمه مکتوبی که از پیش نوشته و برای حضار ارسال کرده بود، موضوع نشست را این‌طور توضیح داد: «بخش‌های مختلف بوروکراسی بر اساس خصلت طبیعی خود، سیاست‌ها، برنامه‌ها، طرح‌ها و پروژه‌های متعددی را تعریف یا اجرا می‌کنند. این اقدامات حتی در صورت اختصاص بودجه، گذشتن از سد موانع و وتوهای مختلف و اجرای کامل و کارآمد، با بودجه مشخص‌شده و در زمان مشخص‌شده، معلوم نیست تا چه میزان می‌تواند اثربخش باشد یا مسئله حل کند». سنجش تأثیر دقیقا از اثربخشی و پیامد طرح‌ها و سیاست‌ها می‌پرسد. حال، مسئله اینجاست که «سنجش تأثیر در عمل چقدر می‌تواند به بهبود اقدامات دولتی کمک کند؟». این اولین پرسش نشست بود. تأکید روی اینجا و اکنون یا «در عمل» دقیقا ناظر بر این مهم است که بهترین سیاست‌ها نیز وقتی در بستر نامناسب پیاده شوند، نمی‌توانند مفید باشند. حالا این پرسش مقابل افرادی قرار گرفته بود که به طریقی در حوزه ارزیابی (as-sessment) و ارزشیابی (evaluation) دانش یا تجربه‌ای ارزنده دارند.

محمد فاضلی موضع خود را در قبال کارکردی که سنجش تأثیر می‌تواند برای ایران امروز داشته باشد، با ارجاع به تجربه خود در سه نهاد متفاوت شرح داد: «زمانی فکر می‌کردم داستان ندانستن، مسئله معرفتی است و اگر ارزیابی تأثیر را بیاوریم و کارگاه برگزار کرده و کنشگران را وارد ماجرا کنیم، تأثیرگذاری را بیشتر می‌کنیم». این جامعه‌شناس و فعال اجتماعی تجربیات خود را در این زمینه این‌طور جمع‌بندی کرد: «هر سه مدل -تجربه شهرداری، وزارت نیرو و دولت- شکست خورد. امروز حرفم این است که معرفت در بستر روابط قدرت کار می‌کند». به بیان فاضلی از دل توازن قدرت است که سنجش تأثیر اجتماعی موضوعیت پیدا می‌کند. او به دلیل، قدرت نداشتن جامعه ایرانی و نبود توازن قدرت لازم برای اجرای این طرح‌ها، نگاه خوش‌بینانه‌ای به تأثیرگذاربودن سنجش تأثیر ندارد. به عقیده او اینستاگرام و تلگرام تأثیر به‌مراتب بیشتری نسبت به ارزیابی‌های تأثیر داشته‌اند، به همین دلیل است که آنها را مسدود می‌کنند.

در ادامه این نشست، پاک‌سرشت با بیشتر صحبت‌های فاضلی هم‌دل و همراه بود. او بحث خود را با خاطره‌ای شروع کرد که تأییدکننده نگاه اهمیت «توازن قدرت» در بحث سنجش تأثیر بود. او در ادامه گفت: «هم‌اکنون یک وضعیت نااطمینانی شدید به وجود آمده است و مردم هم به دولت بدبین هستند. شرایط تاریخی نشان می‌دهد که این وضعیت، اتفاقا مستعد تصمیمات و مداخلات جدید (بدون برنامه‌ریزی و مطالعه) است؛ یعنی همان سندروم «Do Something».

پویا علاءالدینی، یکی دیگر از افراد حاضر در این نشست بود. او در ابتدا توضیح داد که از دهه ۸۰ با سازمان‌های بین‌المللی در ایران و خارج از کشور پروژه‌های سنجش تأثیر متعددی را پیش برده است. آن‌طورکه او توضیح داد، هیچ‌کدام از طرح‌ها و پروژه‌های سنجشی که در ایران انجام داد، موفقیت‌آمیز نبودند. او گفت: «در شرایطی به این آشفتگی همه‌چیز نادرست درمی‌آید؛ ارزشیابی هم نادرست از کار درمی‌آید». این استاد دانشگاه اما چند نکته مهم را نیز به بحث افزود. او تأیید کرد که سنجش تأثیر کاری عمیقا سیاسی است، چراکه بر جریان بودجه اثر می‌گذارد. با این مقدمه او تأکید کرد که نباید انتظار داشت فراگیرشدن ایده سنجش تأثیر خیلی «شیک و راحت» جلو برود. علاءالدینی به عنوان کسی که سابقه کار -به بیان خودش- «ارزشیابی اثربخشی» را داشت، توضیح داد که در کشورهای جهان که این اتفاق رخ می‌دهد، از همان ابتدای کار شرایطی تمهید می‌شود که این ارزشیابی را ممکن می‌کند. به بیان او وقتی سند طرح و پروژه‌ای نهایی می‌شود در آن اهداف و ایندیکاتورهای (indicator) سنجش آن نیز قید شده است و در طول اجرای پروژه داده‌های لازم جمع‌آوری می‌شوند.

گزارش «شرق» از جزئیات صدور کیفرخواست علیه مدیر منابع طبیعی مازندران و مدیر مجموعه گردشگری «الیمالات» در دادسرای عمومی ساری

از آیفون پرومکس تا فاکتورهای تقلبی و جابه‌جایی پول در کیسه مشکی

تشکیل شبکه اختلاس، تصرف عدوانی اراضی ملی، قطع ۳۰۳۰ اصله نهال جنگلی، گرفتن رشوه، تضییع اموال دولتی، برگزاری مناقصه صوری و فاکتورسازی همگی اتهامات صورت‌گرفته در پرونده «الیمالات» است

زینب رحیمی: مدیر مجموعه گردشگری الیمالات، مدیر کل سابق منابع طبیعی مازندران، مدیرعامل نکاچوب و همدستان این افراد به دلیل تشکیل شبکه اختلاس و تخریب و تصرف اراضی ملی متهم شناخته شدند. خردادماه سال گذشته (۱۴۰۳) «ع. ع» مدیر کل سابق منابع طبیعی استان مازندران و دو نفر از نیروهای زیرمجموعه او با اتهام اختلاس مالی، به دستور دادستان وقت این استان بازداشت شدند. حالا بعد از گذشت بیش از یک سال از شروع این پرونده، قرار نهایی صادر شده است. در پرونده موسوم به الیمالات «تصرف عدوانی اراضی ملی از طریق قطع ۳۰۳۰ اصله نهال جنگلی، تشکیل شبکه اختلاس از طریق منظورکردن اضافه‌کار به صورت صوری به حساب کارکنان، گرفتن رشوه، اختلاس به نفع دیگری ناظر به تهیه سبد کالا برای کارکنان شرکت بهمن‌گستر، عضویت در شبکه اختلاس توأم با جعل از طریق فاکتورسازی صوری در قراردادها، تضییع اموال و وجوه دولتی، تبانی در معاملات یا مناقصه‌ها و مزایده‌ها، تبانی در معاملات دولتی از طریق انعقاد یک فقره قرارداد تأمین البسه و مشارکت در تبانی در این معاملات دولتی، تخریب و تصرف اراضی ملی به مساحت ۱۱۳۵ مترمربع از جمله موارد اتهامی مطرح‌شده است». ماجرا از قطع نهال و درختان هیرکانی شروع شد؛ در فروردین سال گذشته، پیرو قطع درختان و نهال‌های جنگل الیمالات شهرستان نور استان مازندران، توسط مجری پروژه مجموعه گردشگری الیمالات به منظور ساخت پارکینگ، پرونده‌ای به نام «الیمالات» در دادستانی نور و سپس در دادستانی مازندران تشکیل شد. دو ماه بعد از تشکیل این پرونده، محمد کریمی، دادستان وقت مازندران از بازداشت ع. ع، مدیر کل منابع طبیعی مازندران خبر داد و تأکید کرد: «مدیر کل منابع طبیعی مازندران-ساری در مدت مدیریت خود بر منابع طبیعی این استان، تخلف‌های فراوانی را با رویکرد واگذاری منابع ملی و دادن انواع موافقت‌های شفاهی و چراغ‌سبزهای غیرقانونی به متخلفان، زمین‌خواران و افراد صاحب‌نفوذ و سرمایه‌داران جنگل‌خوار در کارنامه خود ثبت کرده است».

تشکیل شبکه اختلاس، رشوه و تضییع اموال دولتی

یکی از اتهامات «ع» صدور مجوز شفاهی برای قطع درختان و نهال‌های جنگل الیمالات بود که بعد از گذشت یک سال از شروع رسیدگی به پرونده، کیفرخواست مربوط به «ع.ع» مدیر کل وقت منابع طبیعی استان مازندران - ساری صادر شده است. اتهامات مطرح‌شده برای این مدیر منابع طبیعی به این شرح است: «تشکیل شبکه اختلاس توأم با جعل از طریق فاکتورسازی صوری در قراردادهای منعقده با شرکت نکاچوب به مبلغ بیش از دو میلیارد ریال، تشکیل شبکه اختلاس از طریق منظورکردن اضافه‌کار به‌صورت صوری به حساب کارکنان شرکت نکاچوب و تجمیع آن در حساب واحد و تصاحب آن توسط دو نفر از اعضای شبکه اختلاس به مبلغ بیش از ۶۱ میلیارد ریال، مشارکت با سه نفر از مدیران در تبانی در معاملات دولتی از طریق انعقاد یک فقره قرارداد تأمین البسه مبتنی بر برگزاری مناقصه به نحو صوری با همکاری صاحب شرکت بازرگانی ایران‌جامه به مبلغ دریافتی بیش از ۹۹۰ میلیون تومان، اهمال در انجام وظایف محوله نظارتی در روند اجرای پروژه موسوم به پارک جنگلی الیمالات منتهی به تضییع اموال دولتی که منجر به خسارتی نزدیک به پنج میلیارد ریال شده است، مشارکت با معاون مالی خود در اختلاسی ناظر به اِعمال اضافه‌کار خارج از تشریفات قانونی به مبلغ ۱۵ میلیارد ریال، مشارکت در اختلاس به نفع دیگری ناظر به تهیه سبد کالا برای کارکنان شرکت بهمن‌گستر به مبلغ سه میلیارد ریال و دریافت رشوه از صاحب شرکت ایران‌جامه به مبلغ دو میلیارد ریال».

قطع ۳ هزار نهال توسط مجموعه گردشگری الیمالات

براساس مدارکی که در اختیار «شرق» قرار گرفته است، در پرونده الیمالات با ۱۱ متهم و ۱۲ ردیف اتهامی، قرار نهایی توسط دادسرای عمومی و انقلاب شهرستان ساری در مردادماه امسال (۱۴۰۴) صادر شده است. از جمله اسناد مهم در پرونده الیمالات، صورت‌جلسه تنظیم‌شده توسط یگان منابع طبیعی و سرجنگل‌بانی واحد سلیاکتی در تاریخ اول فروردین سال ۱۴۰۳ است که از تخریب اراضی متعلق به دولت به میزان یک هکتار در محدوده منطقه جنگلی «افراسان» یا «الیمالات» شهرستان نور توسط «م. ح» مدیر اجرائی پروژه مجموعه تفریحی-گردشگری الیمالات حکایت دارد. در عید نوروز سال گذشته سرهنگ مجید زکریایی، فرمانده وقت یگان منابع طبیعی استان مازندران، بعد از مشاهدات میدانی، وقوع جرم توسط مجموعه گردشگری الیمالات را محرز دانست و گزارش تهیه‌شده توسط این مقام مسئول بیانگر این است که مدیر مجموعه گردشگری الیمالات نور، اراضی ملی واقع در حریم دکل برق فشارقوی را در جنگل الیمالات تخریب کرده و بیش از سه هزار اصله نهال بوته‌ای و درختچه‌ای خودرو را به منظور احداث پارکینگ مجموعه گردشگری «شرکت نوین‌پویا سبزگستر» ریشه‌کن کرده است.

تخلفات مدیر مجموعه گردشگری الیمالات

نتیجه بررسی کارشناس رسمی دادگستری حکایت از آن دارد که سه هزارو ۳۰ اصله نهال برای ساخت پارکینگ غیرقانونی مجموعه گردشگری الیمالات تخریب شده که خسارت واردشده ناشی از آن نزدیک به پنج میلیارد ریال برآورد شده است. در نتیجه «م. ح» مدیر مجموعه گردشگری الیمالات یکی از متهمان پرونده الیمالات است که در ۱۶ فروردین ۱۴۰۳ با دستور دادستانی نور بازداشت و تفهیم اتهام شده و با تأمین قرار وثیقه از بازداشت آزاد می‌شود. او در نهایت در تابستان امسال به دلیل «تصرف عدوانی اراضی ملی از طریق قطع سه هزار و ۳۰ اصله نهال جنگلی، تصرف عدوانی اراضی ملی به مساحت ۲۰۰ مترمربع از طریق از بین بردن ۱۵ اصله نهال خودروی جنگلی، تصرف عدوانی و تخریب اراضی ملی به مساحت هزار و ۱۳۵ مترمربع و تخریب اراضی ملی» متهم شناخته شد.

پای رئیس منابع طبیعی نور هم گیر است

نکته مهم درباره قطع نهال و درختان جنگل الیمالات این است که طبق مدارک به‌دست‌آمده؛ اظهارات رئیس وقت اداره منابع طبیعی شهرستان نور حکایت از آن دارد که قطع درختان جنگل هیرکانی در محدوده الیمالات نور با علم و اطلاع مدیران ارشد اداره کل منابع طبیعی استان مازندران صورت گرفته است. البته علاوه بر مدیرکل منابع طبیعی مازندران، «م.ص.ط» رئیس اداره منابع طبیعی نور، «ف.غ» معاون امور جنگل اداره منابع طبیعی مازندران هم به تضییع اموال دولتی و مشارکت در اهمال در انجام وظایف نظارتی در روند اجرای پروژه مجموعه تفریحی الیمالات متهم شده‌اند.

پسرعموها در بند اتهامات مالی

برگردیم به سال ۱۴۰۳. در اواخر فروردین سال قبل، با توجه به اتهام مدیر کل وقت منابع طبیعی استان مازندران، پرونده الیمالات جهت رسیدگی به دادسرای مرکز استان مازندران ارسال می‌شود و حدود یک ماه بعد یعنی در اواخر اردیبهشت ۱۴۰۳ متهمان (مدیر کل منابع طبیعی مازندران، مدیر امور مالی اداره کل منابع طبیعی مازندران و رئیس منابع طبیعی نور) به دادسرای مرکز استان احضار می‌شوند. در ادامه در تاریخ اول خرداد ۱۴۰۳ «ع. ع» و پسرعموی او «م.ع» که جزء کارکنان شرکت نکاچوب است، بازداشت می‌شوند و محل اقامت آنها مورد تفتیش قرار می‌گیرد. بعد از بازداشت آنها، دیگر متهمان پرونده یعنی «س. الف» معاون مالی اداره منابع طبیعی مازندران و «ح. ک» مدیرعامل نکاچوب هم یکی یکی بازداشت شده و جلسات بازپرسی آنها انجام می‌شود. در تیرماه همان سال ع. ع و سه متهم دیگر از بازداشت موقت آزاد شده، اما قرار نظارت قضائی برای آنها صادر می‌شود و در همین تاریخ رئیس وقت اداره منابع طبیعی شهرستان نور تفهیم اتهام می‌شود.

از جنگل‌تراشی تا تشکیل شبکه اختلاس

اما موضوع تنها جنگل‌تراشی در الیمالات نیست. چون در ۱۳ خردادماه سال گذشته عباس پوریانی، رئیس کل وقت دادگستری مازندران، با اشاره به اینکه یکی از مدیران کل مرتبط با امور انفال به همراه معاون، برخی کارکنان و شرکت وابسته با اتهاماتی ازجمله تشکیل شبکه اختلاس، تضییع و تبانی در اموال دولتی بازداشت شده‌اند، خبر می‌دهد که «ارتشا، دریافت رشوه، تضییع و تبانی در اموال دولتی و جنگل‌خواری در کنار اختلاس شبکه‌ای ازجمله برخی اتهامات مدیرکل یادشده است». در نتیجه چند روز بعد از ع. ع مدیرکل منابع طبیعی مازندران، دو نفر از مدیران اداره کل منابع طبیعی مازندران با نام اختصاری «س.الف» و «م.غ»، هم بازداشت می‌شوند. در ادامه «ح.ک» مدیرعامل شرکت نکاچوب را که با مشارکت منابع طبیعی مازندران در تشکیل شبکه اختلاس نقش داشته، بازداشت می‌کنند. ماجرا از این قرار بود که اداره منابع طبیعی مازندران در زمان تصدیگری ع. ع و شرکت نکاچوب در یک همکاری مشترک تعدادی قرارداد صوری منعقد کرده و به برداشت از اعتبارات دولتی اقدام کرده بودند.

ادامه در صفحه ۱۰

خبر

آیا بازهم به‌ایران حمله‌نظامی می‌شود؟

ادامه از صفحه اول

اگرچه ایران در جنگ تجاوزکارانه و غافلگیرانه در ساعات اول، آسیب‌های بزرگی دید اما به‌سرعت خودش را پیدا کرد و چنان آسمان اسرائیل را در اختیار گرفت که آنها خواستار آتش‌بس شدند و از آمریکا هم برای مداخله مستقیم و آشکار کمک گرفتند. به‌همین‌دلیل می‌دانند در حمله بعدی گرچه ایران باز هم آسیب خواهد دید اما آنها آسیب‌هایی بیش از جنگ ۱۲روزه را متحمل خواهند شد، به‌ویژه آنکه آزمایش جدیدترین موشک مهیب ایران پیام نظامی مهمی را به آنها داده است. بنابراین به‌هیچ‌وجه نگران حمله نظامی آنها نیستم، مگر آنکه حمله نظامی به‌عنوان مکمل و پشتیبان یک رخداد داخلی باشد، بنابراین مسئله اصلی، نه دفع خطر خارجی، بلکه دفع تهدید داخلی است که با افزایش سرمایه اجتماعی و اعتماد عمومی می‌توان چنین تهدیداتی را بی‌اثر کرد. آنچه حیرت‌انگیز است، آن است که اگر بهبود وضعیت اقتصادی کشور و جلب رضایت اقتصادی مردم نیازمند هزینه است یا مثلا اصلاح شبکه برق برای حل مشکل قطعی برق نیازمند ۲۰ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری است اما اقدامات لازم برای افزایش سرمایه اجتماعی مطلقا هزینه‌ای ندارد، بلکه با کارهایی مجانی و منافع بی‌شمار میسر است. چه سفاهتی بالاتر از آنکه چنین اتفاقی نمی‌افتد؟ بعد از جنگ ۱۲روزه برای قدرشناسی از رفتار مردم، نه تغییری در صداوسیمای فرقه‌ای رخ داد، نه ائمه جمعه‌ای که جز ایجاد دافعه در این سال‌ها ثمری نداشتند، کنار گذاشته شدند، نه لحن و سبک خطبه‌های آنها عوض شد، نه از آمار بالای اعدام‌ها در قوه قضائیه کاسته شد. حتی قوه قضائیه صادرکنندگان یک بیانیه از طرف نیروهای شناخته‌شده داخلی و معتقد به قانون اساسی و اصل نظام را (با فرض اینکه بیانیه قابل انتقاد بود) نباید تحت تعقیب قرار می‌داد اما نشان داد در بر همان پاشنه می‌چرخد. رؤسای جمهور پیشین که اکثریت آرای مردم را پشت خود داشتند و نخبگان برجسته کشور نیز همچنان در حاشیه ماندند و گاهی مورد تهاجم و تخریب هم قرار گرفتند، درحالی‌که رفتار درست در این زمینه‌ها هزینه نداشت ولی سود داشت. تردید نکنید که اگر سرمایه اجتماعی حاکمیت رشد کند، به همان میزان ضریب خطر کاهش می‌یابد و آثار آن را در بازار اقتصاد و حتی ارز و طلا هم مشاهده خواهید کرد. فراموش نکنید که بخشی از عوامل دخیل در وضعیت بازار جنبه روانی و سیاسی دارد. اگر شیوه حکمرانی در ایران تغییر اساسی نکند و شهروندمداری واقعی رخ ندهد، با توجه به اسنپ‌بک و عمق مشکلات اقتصادی و وسعت تهدیدات خارجی و برتری تکنولوژیک آنها، حوادث داخلی همراه با حمله خارجی بسیار محتمل است اما عده‌ای تا تیغ را لمس نکنند، حقیقت را باور نمی‌کنند.

جدول ۵۱۵۵ طراح: بیژن گورانی

افقی:

۱- طایفه‌ای از مغولان- به تازگی- دریازی ۲- طلق نسوز- از نام‌های بهشت- استانی در هند ۳- قدم یکپا- برده- بندری در هند ۴- اعلامیه تبلیغاتی- ازخودگذشتگی- مدفن امیرالمؤمنین علی(ع) ۵- اپراتور- بناشده ۶- ثابت‌قدم- اصول و قوانین دین- سنگ آسیاب ۷- فلزی برای گالوانیزه‌کردن آهن- محل اصلی نیایش در مساجد- انبازه ۸- آب مناسب استحمام- اهل جهنم- سوراخ‌کردن ۹- نفع- چندوجهی منتظم- منفعت ۱۰- آب‌بند- غریو- پیل الکتریکی ۱۱- سرنوشته- بزرگ‌ترین سیاره منظومه شمسی ۱۲- نسخه تدوین‌نشده فیلم- رودی در مرز صربستان- پهلوان ایرانی دوره کیکاووس در شاهنامه ۱۳- سامانه- واحد پول سوئیس- چیز ۱۴- شهر باستانی و قرمزرنگ اردن- نوعی نوشیدنی میوه‌ای- نوعی پارچه براق ۱۵- آسمان- مداخله‌کردن- شعله آتش

عمودی:

۱- خوراکی با تخم‌مرغ و گوجه‌فرنگی- فیلمی ایتالیایی به کارگردانی جوزپه تورناتوره- بنابراین ۲- نام سابق کشور کنگو- نام دیوی در شاهنامه- جلگه پهناور در نواحی نیمه‌خشک ۳- دفاع فوتبال- بی‌ریخت و زشت- قبیله و طایفه ۴- پیروز و موفق- آرامگاه- پرنده نوک‌دراز ۵- دیلماج- اولین تاریخ‌نگار جهان ۶- سیب انگلیسی- هریک از آپارتمان‌های یک ساختمان- کمک‌کننده ۷- سیصد کیلوگرم- کشور اروپایی در حاشیه رودخانه دانوب- کاشف میکروب سل ۸- زاپاس- شهرستانی در استان مرکزی- پیمان تجارت آزاد آمریکای‌شمالی ۹- افزونی برنج پس از پخته‌شدن- نتیجه‌دهنده- آهو ۱۰- پستانداری عظیم‌الجثه که از گیاهان دریایی تغذیه می‌کند- آهسته- هنر فرنگی ۱۱- لرزنده- کاشف اشعه ایکس ۱۲- هر فصل کتاب- شجاع- پایتخت بلژیک ۱۳- گوشه‌ای در دستگاه نوا- اصطلاحی در فوتبال- سودای ناله ۱۴- مرسوم- هنرپیشه مرد- اهل رشت ۱۵- دریا- یکی از سه عنصر اصلی هر ارتباط است- پیام‌آور قیام کربلا

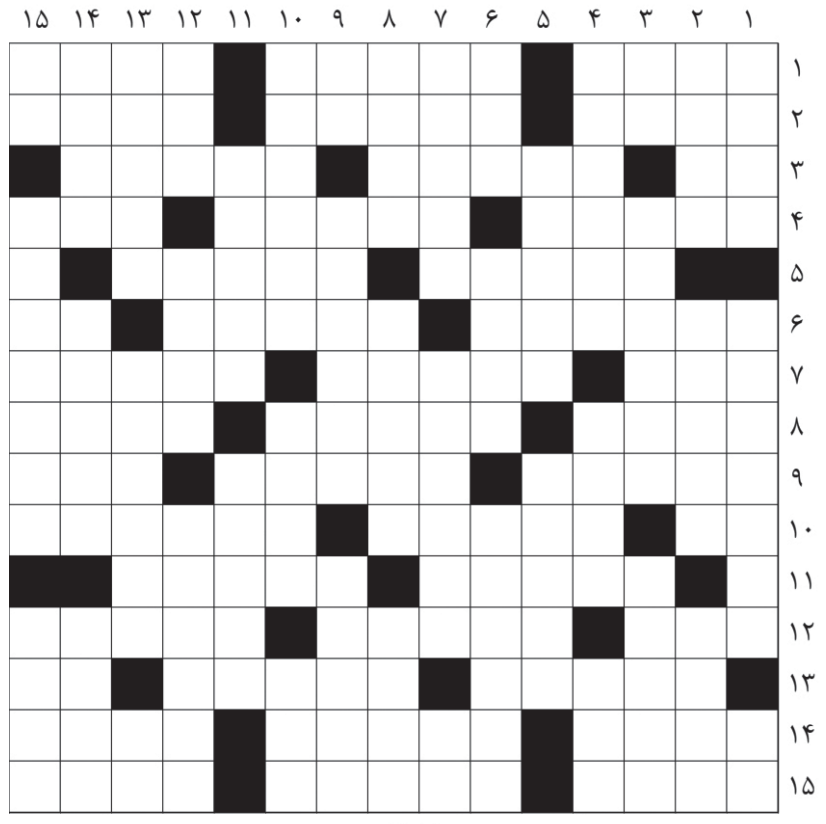

حل سودوکو ۴۱۵۰

۱	۳	۷	۴	۵	۹	۸	۶	۲
۹	۵	۸	۱	۲	۶	۴	۷	۳
۴	۲	۶	۷	۳	۸	۵	۹	۱
۵	۶	۱	۲	۸	۳	۷	۴	۹
۳	۷	۹	۵	۶	۴	۱	۲	۸
۸	۴	۲	۹	۷	۱	۶	۳	۵
۷	۸	۳	۶	۹	۵	۲	۱	۴
۲	۹	۴	۸	۱	۷	۳	۵	۶
۶	۱	۵	۳	۴	۲	۹	۸	۷

۹	۲	۳	۴	۱	۶	۸	۷	۵
۴	۷	۱	۹	۵	۸	۲	۶	۳
۶	۸	۵	۲	۷	۳	۹	۴	۱
۳	۶	۲	۸	۹	۴	۵	۱	۷
۷	۴	۸	۱	۳	۵	۶	۹	۲
۵	۱	۹	۷	۶	۲	۳	۸	۴
۱	۳	۶	۵	۸	۷	۴	۲	۹
۸	۹	۴	۳	۲	۱	۷	۵	۶
۲	۵	۷	۶	۴	۹	۱	۳	۸

حل جدول ۵۱۵۴

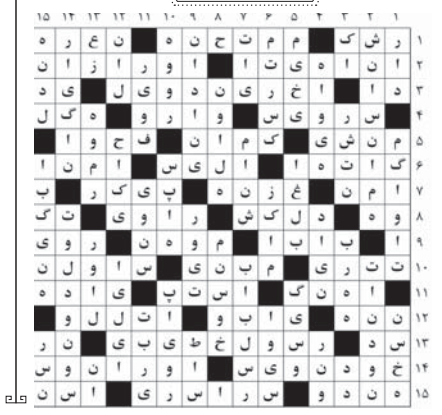

سودوکو سخت ۴۱۵۱

زمان پیشنهادی: ۴۰ دقیقه

قانون‌های حل جدول سودوکو

۱- در هر سطر و ستون باید اعداد یک تا ۹ نوشته شود. بدیهی است که هیچ عددی نباید تکرار شود.

۲- در هر مربع ۳×۳ اعداد یک تا ۹ باید نوشته شود و در نتیجه هیچ عددی نباید تکرار شود.

								۹
	۱			۶			۲	
۶	۳	۸			۲		۷	
	۸		۱					
			۷	۲	۴			
					۹		۵	
	۷		۳			۴	۶	۱
	۶			۵			۹	
۹								

سودوکو ساده ۴۱۵۱

زمان پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

سودوکو

سودوکو Sudoku یک واژه ترکیبی ژاپنی به معنای عددهای بی‌تکرار است و امروزه به جدولی از اعداد گفته می‌شود که به عنوان یک سرگرمی رایج در نشریات کشورهای مختلف به چاپ می‌رسد.

				۱	۶		۷	۸
۵		۱	۸		۴			
	۳					۵		
	۸	۴				۹		
۳		۶		۸		۷		۲
		۲				۱	۸	
		۳					۹	
			۱		۳	۴		۷
۹	۶		۲	۴				